

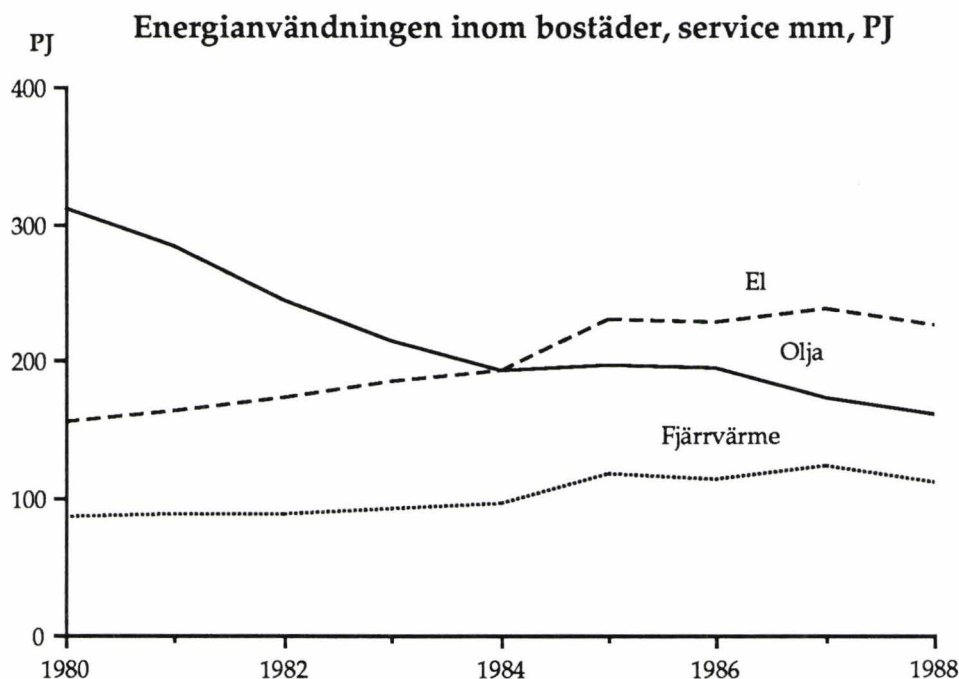
Statistiska meddelanden

Beställningsnummer
E 15 SM 8905

Energistatistik – månadsrapport mars 1989

Tillförsel och användning av el, olja, naturgas, kol samt energiprisindex*

Energy statistics – monthly report on electrical energy, petroleum products, gas, coal and price indices for energy commodities. List of terms in english can be obtained from SCB.

Sverige
P 3/7

STATISTISKA
CENTRALBYRÅN
89. 06 08.
Biblioteket

* Uppgifterna avser mars 1989 utom för el där snabbstatistik gör det möjligt att redovisa vissa uppgifter för april 1989 och för kol där uppgifterna avser januari 1989.

Sveriges officiella statistik

Statistiska centralbyrån

Producent
Förfrågningar

SCB, Enheten för industristatistik
Mats Wilhelmsson, tfn 08-783 46 60

Serie
Från trycket

E-Energi ISSN 0349-5299
8 juni 1989. SCB-Tryck, Örebro

© 1989 Statistiska centralbyrån, 115 81 Stockholm. Ansvarig utgivare Jan Högrelius. Statistiska meddelanden (SM) kan köpas från SCB, Distribution, 701 89 Örebro, tfn 019-17 68 00

© 1989 Statistics Sweden. Statistical Reports can be obtained from SCB-Distribution, S-701 89 Örebro, Sweden

SCB sammanställer löpande mer detaljerade tabeller, än de som redovisas i denna rapport avseende elförsörjningen samt leveranser av petroleumprodukter. Dessa tabeller finns att tillgå ca en vecka före tidpunkten för utgivning av denna publikation.

Intresserade kan ta kontakt med SCB (Mats Wilhelmsson, tel 08–783 46 60) för närmare information av innehållet i dessa tabeller och om möjligt att ytterligare bearbeta den befintliga statistiken inom ramen för vår uppdragsverksamhet.

Innehållsförteckning

Sid

Sammanfattning av resultaten	4
Jämförelsetal, säsongrensning och glidande medeltal – en förklaring	5
El:	
Produktion, import och export	6
Användningen totalt	7
Användningen inom industrin	8
Sveriges elutbyte med övriga Norden	9
Den månatliga elstatistikens uppläggning	9
Olja:	
Import och export	10
Produktion och totala leveranser	11
Leveranser till användare	12
Den månatliga oljestatistikens uppläggning	12
Import och förbrukning av kol	13
Import och leveranser av naturgas	14
Energiprisindexar:	
Bakgrundsinformation om energiprisindexar	15
Importprisindex	16
Producentprisindex	16
Index för inhemsk tillgång	17
Konsumentprisindex	17
Energibalanser	18
Information om energistatistiken	20

Sammanfattning

Elförsörjningen

Den totala elanvändningen inom landet steg från februari till mars med 3 % (säsongrensat). Uppgången kan delvis återföras till ökade leveranser av avkopplingsbar elpannekraft för fjärrvärmeproduktion, vilket medförde att den totala elanvändningen inom gruppen el-, gas-, värme- och vattenverk ökade. Relativt sett något kallare väderlek i mars än februari bidrog till att elanvändningen inom gruppen bostäder, service m m steg med 5 % (var temperaturkorrigerad oförändrad). Samtidigt sjönk industrins totala elanvändning med 1 % från februari till mars.

Under tolv månadersperioden april 1988–mars 1989 låg den totala elanvändningen 1 % lägre än under motsvarande period ett år tidigare. Mildare väderlek under den senaste tolv månadersperioden bidrog till att den totala elanvändningen inom gruppen bostäder, service m m minskade med 3 % (minskade temperaturkorrigerat med 2 %).

Industrins totala elanvändning ökade samtidigt med 3 % – en uppgång som kan återföras till flertalet delbranscher. För gruvor och mineralbrott noteras dock en minskning med 5 %. Vidare minskade leveranserna av avkopplingsbar elpannekraft, vilket medförde att den totala elanvändningen inom gruppen el-, gas-, värme- och vattenverk minskade med 8 %.

Under den senaste tolv månadersperioden sjönk den totala produktionen av vattenkraft med 10 % från närmast föregående tolv månadersperiod, vilket hänger samman med minskad tillrinning till vattenmagasinen. Produktionen av kärnkraft steg samtidigt med 1 % medan produktionen av konventionell värmekraft steg med 13 %. Av den totala elproduktionen var andelen vattenkraft därmed 48 % och andelen kärnkraft 47 % mot 51 % för vattenkraften och 45 % för kärnkraften ett år tidigare.

Enligt preliminära uppgifter för april i år steg den totala elanvändningen med 11 % från mars (säsongrensat) och låg därmed 1 % lägre än under april i fjol.

Utvecklingen på oljemarknaden

Oljeföretagens totala leveransvolym av oljeprodukter (exkl. smörjmedel, asfalt o d) var under mars i år 18 % mindre än under motsvarande månad förra året. Leveranserna av eldningsolja minskade kraftigt – en nedgång som till stor del förklaras av det betydligt mildare vintervädret i år. Leveransvolymen av tunn eldningsolja (s k villaolja) minskade samtidigt som den totala leveransvolymen av tjocka eldningsolja också minskade i motsvarande grad. Även för dieselbrännolja noteras en minskad leveransvolym (–11 %). Leveransvolymen av motorbensin sjönk också (–4 %) efter att tidigare ha ökat under en längre tid.

Sammantaget för den senaste tolv månadersperioden (t o m mars i år) var den totala leveransvolymen av oljeprodukter 4 % mindre än ett år tidigare. För tunn eldningsolja noteras en nedgång med 7 % och för tjocka eldningsolja totalt en nedgång med 17 %. Den minskade volymen av eldningsolja hänger samman med den mildare väderleken under den senaste tolv månadersperioden, som bl a medfört minskade inköp inom el- och värmeverken. Leveranserna av drivmedel ökade däremot. Volymen av motorbensin respektive dieselbrännolja ökade med 2 respektive 4 %. Leveransvolymen av flygfotogen ökade samtidigt med 16 %.

Importpriset (i svenska kronor) på råolja steg från februari till mars i år med nära 7 % och låg därmed 30 % högre än i mars förra året. Importpriserna på raffinerade produkter steg också med i genomsnitt ca 7 % från februari till mars, vilket innebar en ökning med 20 % i förhållande till mars förra året.

I konsumentledet steg priset på eldningsolja (till egnahem) med drygt 5 % från februari till mars – en uppgång med 33 % från mars i fjol. Priset på motorbensin steg samtidigt från februari till mars med 8 % och låg därmed nästan 16 % högre än ett år tidigare.

Säsongrensning, jämförelsetal och glidande medeltal – en förklaring

I denna publikation används några olika metoder som är till för att underlätta analyser av energiutvecklingen.

Säsongvariationer

Teorin bakom de metoder som används är, starkt förenklat, att utvecklingen som beskrivs i en tidsserie till en del kan bero på säsongmässiga variationer som regelbundet återkommer. Ett exempel på detta är att elanvändningen för gruppen "bostäder, service m m" regelmässigt är mycket lägre under sommaren än under vintern, vilket innebär att elanvändningen i oktober alltid är högre än i september. Det är därför inte alltid meningsfullt att jämföra det faktiska värdet för en månad med det faktiska värdet från föregående månad. För att underlätta tolkningen av siffrorna gäller det då att uppskatta och rensa bort den säsongbundna ökningen för att få fram den utveckling som inte är säsongberoende.

Detta brukar man försöka klara med s k säsongrensning där säsongvariationen är bortrensad. Denna metod medger jämförelse mellan närliggande perioder så att den kortsiktiga utvecklingen kan beskrivas. Säsongrensningen förutsätter dock att vi med hjälp av statistiska metoder kan finna och säkerställa ett säsongmönster. Så fort detta har kunnat konstateras i det material som redovisas i den här rapporten har vi gjort en säsongrensning.

När inga regelbundna säsongmönster kunnat säkerställas har metoden, att jämföra samma månad föregående år med den aktuella månaden använts, trots sina brister när det gäller att ta hänsyn till vad som har hänt mellan de jämförda månaderna. Utvecklingen kan under de mellanliggande månaderna ha nått höga värden för att sedan vara på kraftig nedgång, men trots det kan ibland den aktuella månadens värde vara högre än värdet för den jämförda månaden föregående år. Jämförelsen skulle i detta exempel visa på en ökning trots den nedåtgående trenden.

Av tabell- och diagramrubrikerna framgår alltid vilken metod som använts och hur eventuella jämförelser är gjorda. I serierna i elavsnittet har vi i samtliga fall ett säsongmönster och följaktligen redovisas säsongrensade jämförelser. I de övriga avsnitten har inga säsongmönster konstaterats och andra metoder för jämförelser har fått användas.

Långsiktig utveckling

Den långsiktiga utvecklingen kan utläsas ur diagrammen. Dessutom ges genomgående i alla tabeller utom pristabellerna den årsvisa trendutvecklingen genom en jämförelse av värdet för den senaste 12-månadersperioden med värdet för den närmast föregående 12-månadersperioden. Här är det inte nödvändigt att använda säsongrensade värden då perioderna ligger i direkt anslutning till varandra och var och en innehåller alla säsonger.

I diagrammen redovisas antingen säsongrensade värden eller utjämnade värden. I diagrammen där det inte redovisas säsongrensade värden uppvisar de orensade uppgifterna ett så taggigt mönster att det är svårt att tolka diagrammen. För att underlätta läsandet av dessa, har serierna utjämnats med ett 3-månaders glidande medeltal. Det innebär att man ersätter det aktuella värdet med medelvärde av föregående, aktuellt och efterföljande värde. Seriernas sista värden går ej att utjämna på detta sätt och sist i serierna har därför de ursprungliga värdena fått stå kvar.

Vill Du veta mer om de metoder som används så hör gärna av Dig till SCB.

Säsongrensningen har i detta fall gjorts med den metodik som under programnamnet X-11 ursprungligen utvecklats vid Bureau of the Census, USA.

Tillförsel

Elproduktionen fördelad på kraftslag samt import och export

	Mars 1989	April 1989	Senaste mån. jämfört med närmast föregående mån. säsongrensat	Senaste 12 mån. jämfört med närmast föregående 12 mån.	Fördelning på kraftslag
	GWh	GWh	%	%	%
Vattenkraft	5 972	6 065	23	-10	51
Kärnkraft	6 444	5 364	-6	1	46
Mottryck*	505	351	-19	13	3
Kondens + gasturbin*	28	8	-54	71	0
Total produktion	12 949	11 788	8	-4	100
Import	1 263	1 158	1	271	.
Total tillförsel	14 212	12 946	7	0	.
Export avgår	1 085	1 020	-18	19	.
Användning inom landet	13 127	11 926	11	-1	.

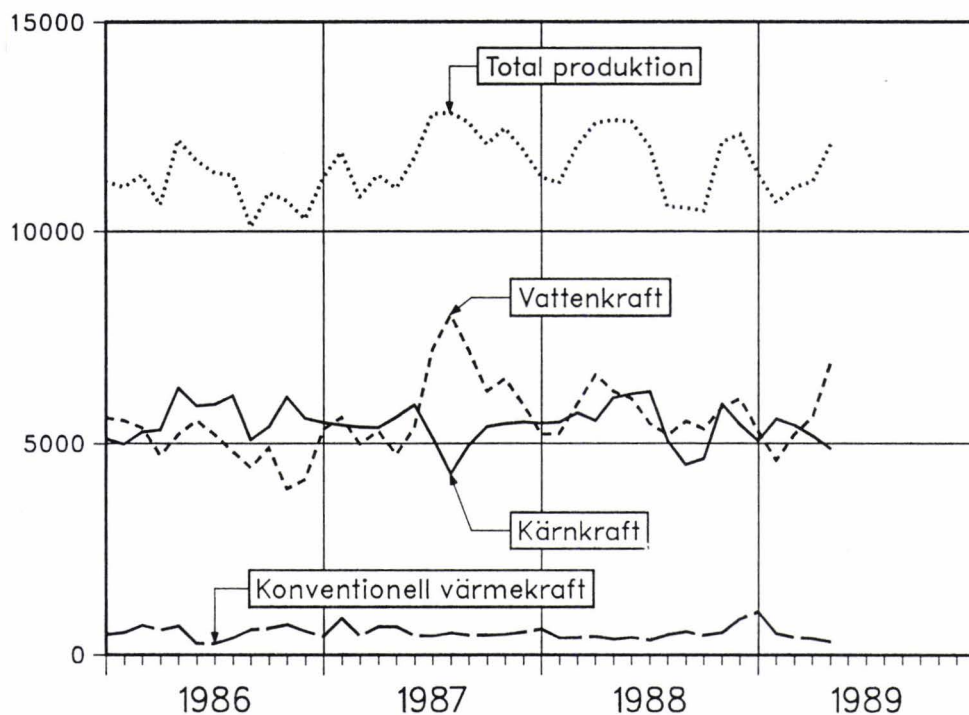
* Mottryck och kondens + gasturbin utgör tillsammans det som normalt kallas konventionell värmekraft.

Definitioner och kommentarer

Produktionen redovisas netto. Det innebär att den elanvändning som sker i direkt samband med produktionen inte ingår (s k egenförbrukning). Den elförbrukning som används för pumpning i s k pumpkraftverk är ej medtagen i värdena för vattenkraft.

I mottrycksproduktionen ingår även uppgifter för dieselmotorsvärmeverk.

Elproduktionen fördelad på kraftslag. Säsongrensade månadsuppgifter. GWh

Användning

Definitioner och kommentarer

Bostäder, service m m. Här framkommer användningen som en restpost och avser många olika områden där de mest elförbrukande är: bostadsuppvärmning och hushållsel, detaljhandel, jordbruk och skogsbruk, fastighetsförvaltning med anslutna värmecentraler, hälso- och åldringsvård.

Uppgiften för gruppen "bostäder, service m m" redovisas också temperaturkorrigerad. Det innebär att de är korrigerade för effekten av utetemperaturens avvikelse från periodens normaltemperatur.

Övriga användargrupper är indelade enligt Svensk standard för NäringsgrensIndelning (SNI) enligt följande:

Industri avser gruvor och mineralbrott samt tillverkningsindustri enligt SNI 2 och 3.

Värmeverk m m avser el-, gas-, värme- och vattenverk enligt SNI 41 och 42.

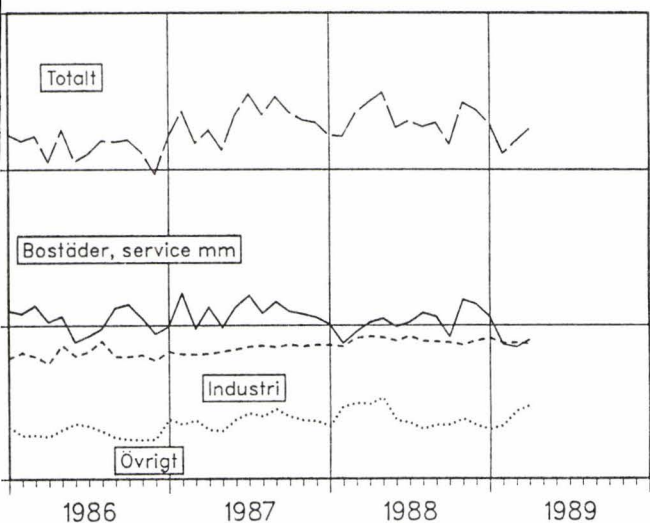
Järnv, spårv, buss avser SNI 7111 och 7112.

Elanvändningen fördelad på användargrupper

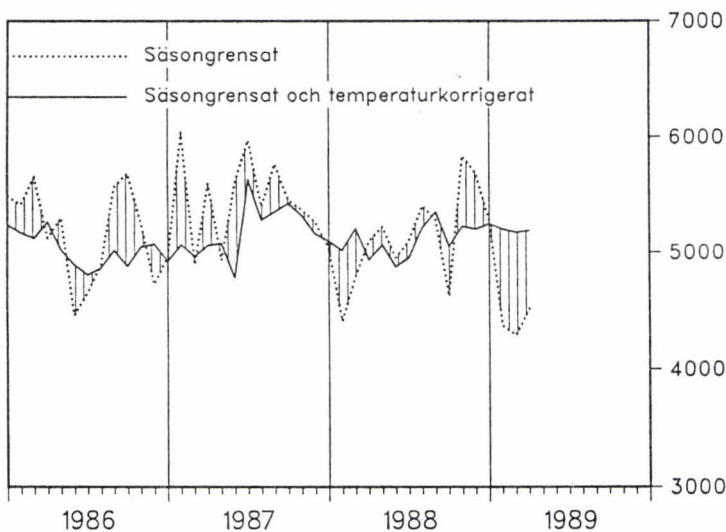
	Mars 1989	Senaste mån. jäm- fört med närmast före- gående mån. säsongrensat	Senaste 12 mån. jämfört med när- mast före- gående 12 mån.	För- del- ning på an- vändar- kate- gori
	GWh	%	%	%
Bostäder, service mm	5 884	5	-3	45
" tempkorr	6 808	0	-2	
Industri	4 819	-1	3	37
Värmeverk mm	1 101	13	-8	8
Järnv, spårv, buss	231	2	-4	2
Förluster	1 092	3	-3	8
Anv. inom landet*	13 127	3	1	100

* Därav avkopplingsbar kraft till elpannor 998 GWh.

Elanvändningen inom landet fördelad på några större användargrupper. Säsongrensade månadsuppgifter. GWh

Elanvändningen för bostäder, service m m. – En jämförelse mellan temperaturkorrigerade och icke temperaturkorrigerade uppgifter. GWh

Användning inom industrin

Elanvändningen inom industrin fördelad på industribranscher

	Mars 1989	Senaste mån. jäm- fört med närmast före- gående mån. säsongsrens	Senaste 12 mån. jämfört med när- mast före- gående 12 mån. säsongsrens	För- del- ning på an- vändar- kate- gori
	GWh	%	%	%
Gruvor o mineralbrott	218	7	-5	5
Livsmedelsindustri m m	219	4	3	5
Massa- och pappersindustri m m	1 767	-2	3	36
Kemisk industri m m	667	3	2	14
Järn- och stålverk m m	713	-3	4	15
Verkstadsindustri	640	-3	2	13
Övrig industri	595	0	4	12
Industri totalt	4 819	-1	3	100

Definitioner och kommentarer

Grupperingen av industrin är gjord enligt Svensk standard för Näringsgrensindelning (SNI). Här nedan redovisas i detalj vad som ingår i de olika delgrupperna i tabellen.

Industri totalt: Gruvor och mineralbrott samt tillverkningsindustri (SNI 2 och 3)

Gruvor och mineralbrott: Gruvor och mineralbrott (SNI 2)

Livsmedelsindustri mm: Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksindustri (SNI 31)

Massa- och pappersindustri m m: Massa-, pappers- och pappersvaruindustri, grafisk industri (SNI 34)

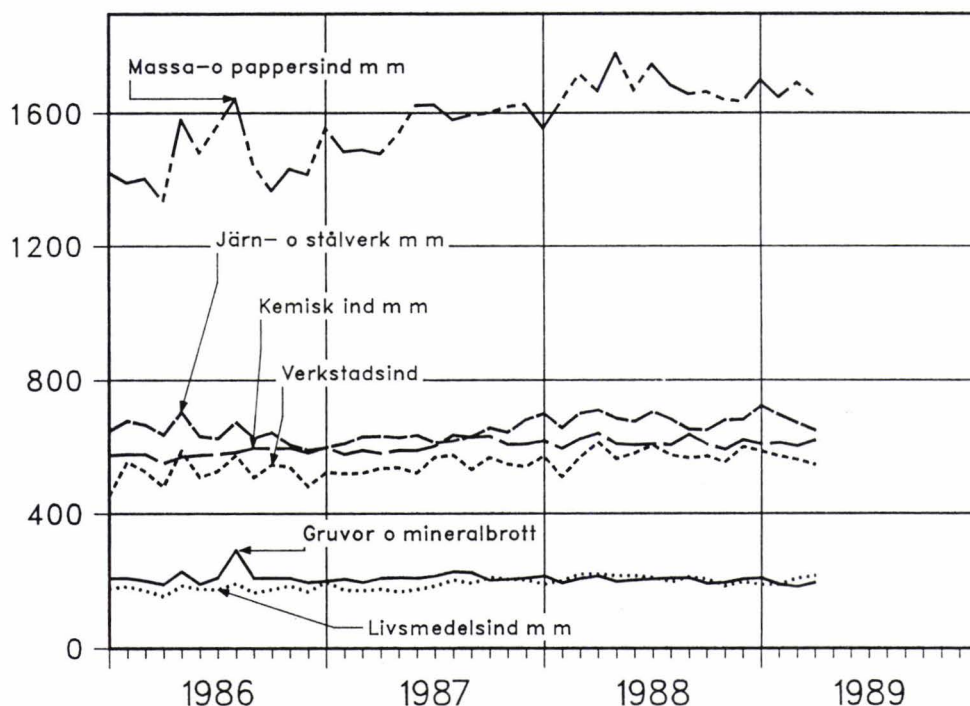
Kemisk industri m m: Kemisk industri, petroleum-, gummivaru-, plast- och plastvaruindustri (SNI 35)

Järn- och stålverk m m: Järn-, stål- och metallverk (SNI 37)

Verkstadsindustri: Verkstadsindustri (SNI 38)

Övrig industri: Textil-, beklädnads-, läder- och lädervaruindustri (SNI 32). Trävaruindustri (SNI 33). Jord- och stenvaruindustri (SNI 36). Annan tillverkningsindustri (SNI 39). Dessutom ingår här ej branschfördelad småindustri.

Elanvändningen för de mest förbrukande industribranscherna. Säsongsrensade månadsuppgifter. GWh

Import och export

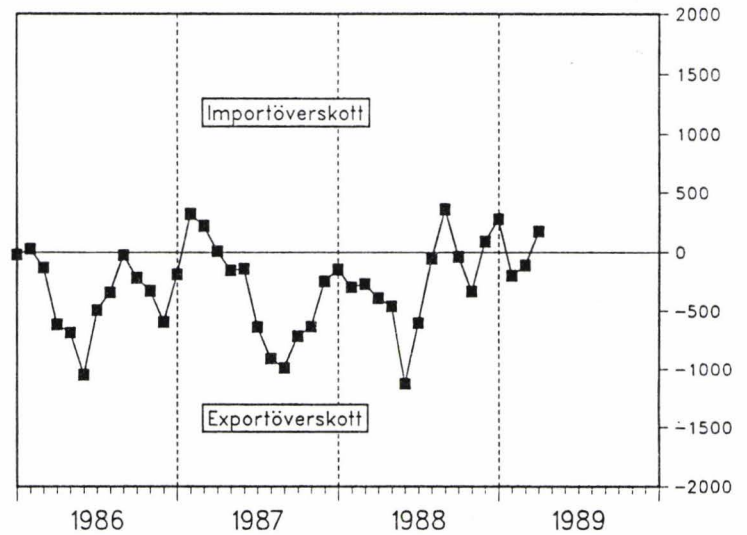
Definitioner och kommentarer

Mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige finns ett organiserat samarbete som syftar till att samordna elproduktionen mellan länderna. Denna samordning har gjort det möjligt att varje stund utnyttja den billigaste produktionsmetoden och på så sätt optimera elproduktionen mellan samtliga dessa länder.

Import och export av el

	Import Mars 89	Export Mars 89	Import- export Mars 89
	GWh	GWh	GWh
Danmark	16	783	-767
Finland	27	267	-240
Norge	1 220	35	1 185
Samtliga länder	1 263	1 085	178

Nettoimport av elenergi. GWh.

Den månatliga elstatistikens uppläggning

Månadsstatistiken över elförsörjningen sammanställs i två etapper. Ungefär två till tre veckor efter mätmånadens slut utarbetas en snabbstatistik som innehåller uppgifter om produktion, import, export och överföringsförluster. Uppgifterna får vi från **Statens Vattenfallsverk** som tar fram dessa på uppdrag av **Samkörningsnämnden** som är ett samarbetsorgan för elkraftproducenter.

Efter ytterligare ungefär tre veckor (dvs 6 veckor efter mätmånadens slut) utarbetas statistik över elanvändningen hos

olika användare, främst industrin. Denna användarstatistik baseras på en urvalsundersökning. Samtidigt med dessa uppgifter föreligger säkrare uppgifter om produktionen m m än det som redovisades i snabbstatistiken. Det gör det möjligt att redovisa en mer utförlig statistik över elförsörjningen än vad snabbstatistiken tillåter.

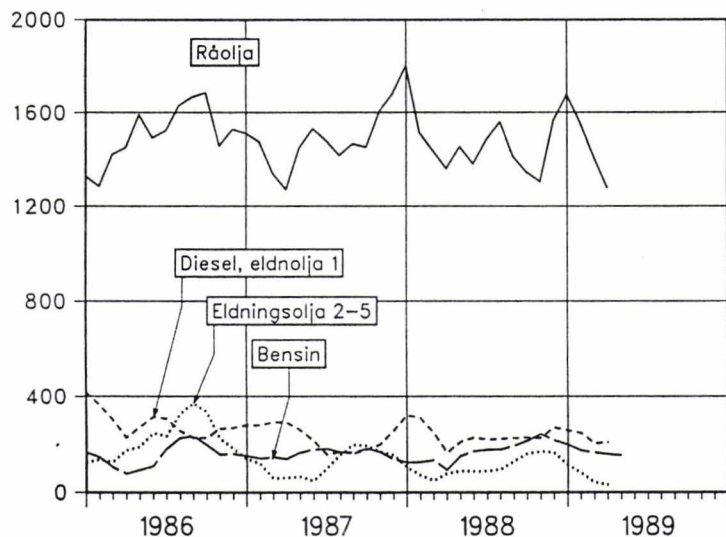
Uppgifterna i den månatliga elstatistiken revideras kontinuerligt varefter säkrare underlag finns tillgängligt, t ex årsstatistik.

1 GWh = 1 000 MWh = 1 000 000 kWh

En gigawattimme (GWh) är ungefär så mycket el som 45 eluppvärmda småhus använder under ett år.

Import och export

**Import av oljeprodukter, 1 000-tal kubikmeter.
Glidande medeltal**

Import av oljeprodukter

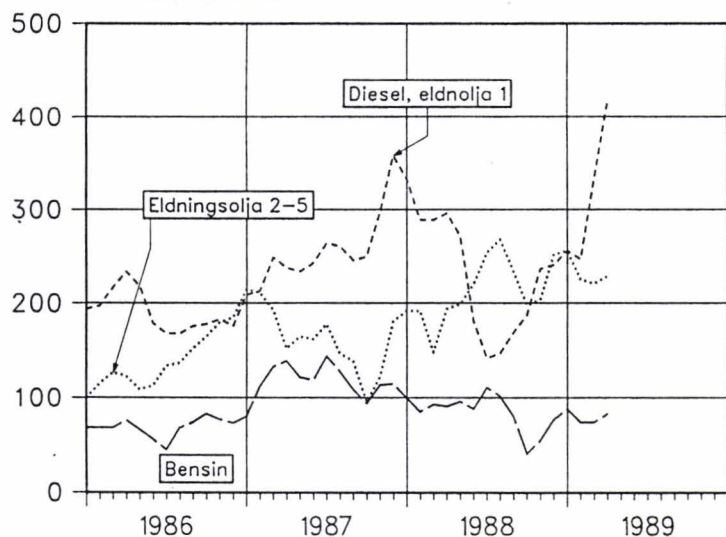
	Mars 1989	Senaste mån. jäm- fört med samma mån. före- gående år	Senaste 12 mån. jämfört med när- mast före- gående 12 mån.
	1 000- tal kbm	%	%
Råolja*	1 368	-19	-6
Motorbensin	163	7	21
Diesel, eldningsolja 1	225	26	5
Eldningsolja 2-5	24	-58	-27
Övrigt	135	14	4
Summa	1 914	-13	-4

* Inklusive toppad råolja.

Se kommentar om direktimporten på sidan 10 under statisti-
kens uppläggning.

I "övrigt" ingår lättoljor utom motorbensin, flygfotogen,
andra mellanoljor, råolja samt halvfabrikat för vidare för-
ädling i raffinaderier.

**Export av oljeprodukter, 1 000-tal kubikmeter.
Glidande medeltal**

Export av oljeprodukter

	Mars 1989	Senaste mån. jäm- fört med samma mån. före- gående år	Senaste 12 mån. jämfört med när- mast före- gående 12 mån.
	1 000- tal kbm	%	%
Motorbensin	93	-20	-29
Diesel, eldningsolja 1	480	15	-19
Eldningsolja 2-5	260	59	48
Övrigt	166	61	-28
Summa	999	25	-7

I "övrigt" ingår lättoljor utom motorbensin, flygfotogen, andra
mellanoljor, råolja samt halvfabrikat för vidare förädling i
raffinaderier.

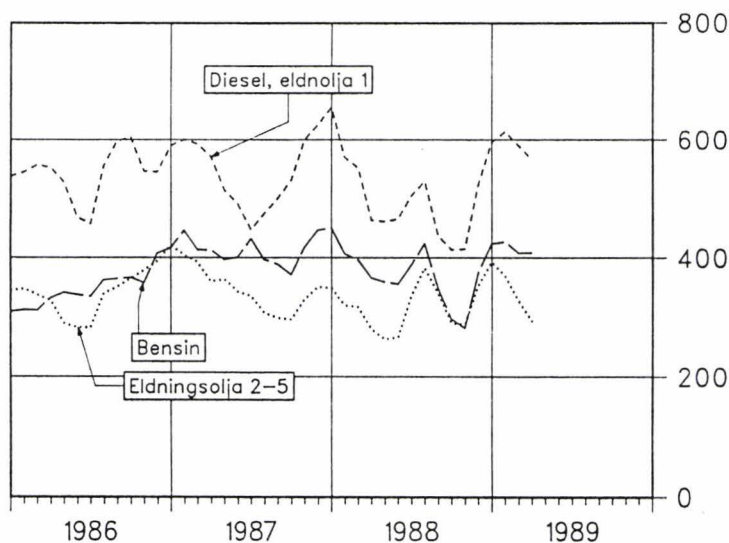
Produktion och totala leveranser

Produktion av oljeprodukter

	Mars 1989	Senaste mån. jäm- fört med samma mån. före- gående år	Senaste 12 mån. jämfört med när- mast före- gående 12 mån.
	1 000- tal kbm	%	%
Motorbensin	424	-4	-8
Diesel, eldningsolja 1	571	-2	-7
Eldningsolja 2-5	285	-16	-2
Summa	1 280	-6	-6

Exkl. egenförbrukning

Produktion av oljeprodukter inom landet, 1 000-tal kubikmeter. Glidande medeltal

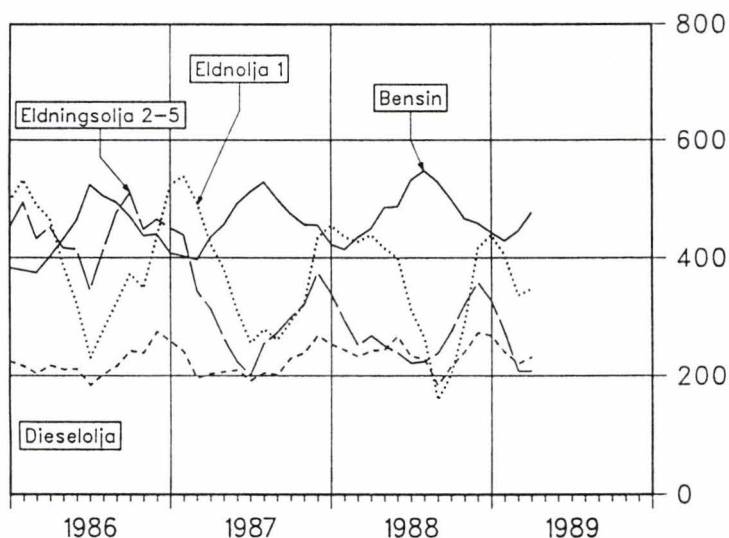

Leveranser av olika oljeprodukter

	Mars 1989	Senaste mån. jäm- fört med samma mån. före- gående år	Senaste 12 mån. jämfört med när- mast före- gående 12 mån.
	1 000- tal kbm	%	%
Flygfoto-gen	67	30	16
Motorbensin	507	-4	2
Dieselbrännolja	243	-11	4
Eldningsolja 1	365	-32	-7
Eldningsolja 2-5	220	-29	-17
Övrigt	27	-24	-5
Summa	1 429	-18	-4

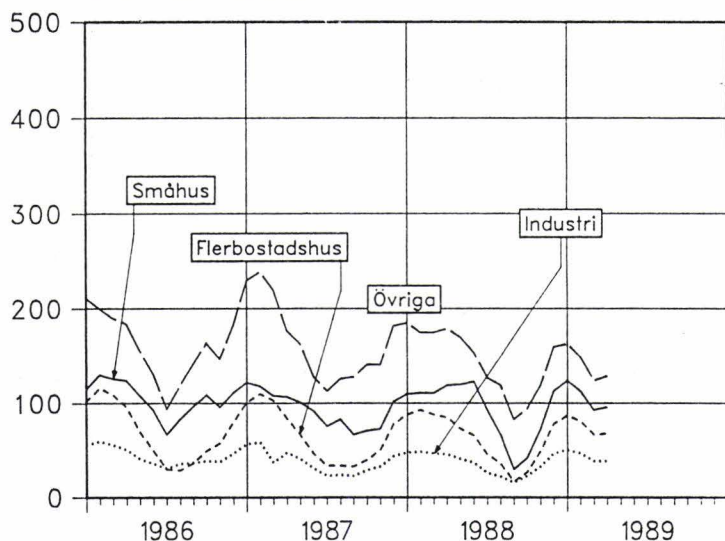
I "övrigt" ingår lättoljor utom motorbensin och mellanoljor utom flygfoto-gen.

Leveranser av olika oljeprodukter, 1 000-tal kubikmeter. Glidande medeltal

Leveranser till användare

Leveranser av eldningsolja 1, 1 000-tal kubikmeter.
Glidande medeltal

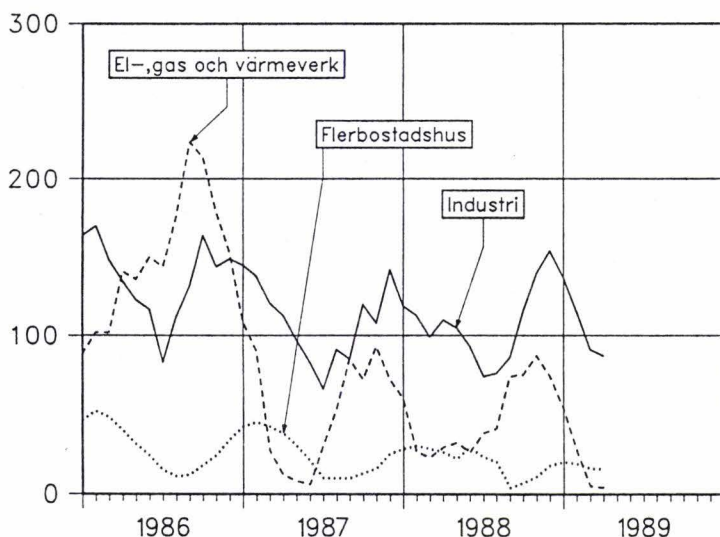

Leveranser av eldningsolja 1 till olika användare

	Mars 1989	Senaste mån. jäm- fört med samma mån före- gående år	Senaste 12 mån. jämfört med när- mast före- gående 12 mån.
	1 000- tal kbm	%	%
Industri	40	-23	-3
Småhus	102	-27	-2
Flerbostadshus	70	-31	-6
Utrikes sjöfart	18	48	53
Övriga	136	-41	-16
Totalt	365	-32	-7

I "övriga" ingår jordbruk, fiske, el-, gas- och värmeverk, sam-
färdsl utom utrikes sjöfart, offentlig förvaltning och service-
näringar.

Leveranser av eldningsolja 2-5, 1 000-tal kubikmeter.
Glidande medeltal

Leveranser av eldningsolja 2-5 till olika användare

	Mars 1989	Senaste mån. jäm- fört med samma mån före- gående år	Senaste 12 mån. jämfört med när- mast före- gående 12 mån.
	1 000- tal kbm	%	%
Industri	90	-34	-11
El-, gas- och värmeverk	3	-90	-28
Flerbostadshus	17	-47	-19
Utrikes sjöfart	49	19	-13
Övriga	61	-17	-20
Totalt	220	-29	-17

I "övriga" ingår jordbruk, fiske, samfärdsl utom utrikes sjö-
fart, offentlig förvaltning, servicenäringar och småhus.

Statistikens uppläggning

Den månatliga statistiken över oljeförsörjningen baseras på uppgifter från oljehandelsföretagen. Dessutom ingår direktimport till förbrukare inom industri samt el- och värmeverk. Statistiken syftar till att totalt täcka tillförsel och leveranser till den inhemska marknaden. Viss undertäckning kan dock förekomma beroende på svårigheter att i statistiken för den senaste

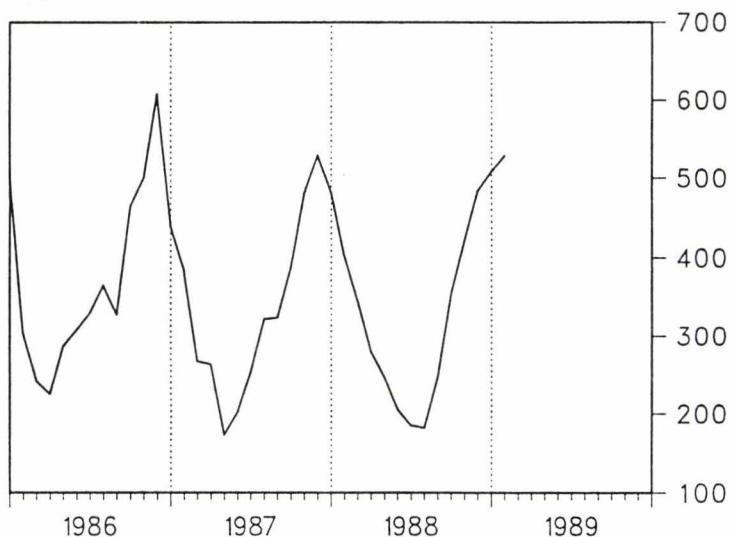
månaden täcka in den totala volymen av tjocka eldningsoljor (nr 2-5) som direktimporteras. Sådana mätfel kan korrigeras först med någon månads eftersläpning. Detta innebär att de uppgifter om tjocka eldningsoljor som redovisas för den senaste månaden är behäftade med större osäkerhet än uppgifterna för övriga oljeprodukter.

Import och förbrukning

Import av stenkol

	Januari 1988	Senaste mån. jäm- fört med samma mån före- gående år	Senaste 12 mån. jämfört med när- mast före- gående 12 mån.
	1 000- tal ton	%	%
Stenkol	514	38	-7

Import av stenkol, 1000-tal ton. Glidande medeltal

Definitioner och kommentarer

Importuppgifterna hämtas från utrikeshandelsstatistiken, där även vissa typer av stenkol specificeras. Genom ändrade indelningsgrunder redovisas här fr o m januari 1988 endast den totala stenkolsimporten. Här ingår dock ej stenkolsbriketter (som importeras i små mängder). Brunkol som har ett lägre energiinnehåll än stenkol importeras i mycket små mängder och redovisas inte heller här.

Förbrukningsuppgifterna insamlas i den kvartalsvisa bränslestatistiken som är en urvalsundersökning. Uppgiftslämnare är arbetsställen inom gruvor och mineralbrott, tillverkningsindustri samt el-, gas- och värmeverk. Uppgifterna för övriga kategorier baseras på leveransstatistik från kolhandeln. Skillnaden mellan importerade mängder och förbrukning beror till största delen på lagerförändringar och att uppgifterna enbart avser förbrukningen för energiändamål.

Förbrukningen av stenkol för »icke energiändamål« sker främst inom kemisk industri (SNI 35) och var 4:e kvartalet 4 000 ton.

Indelningen i förbrukargrupper är gjord enligt Svensk standard för Näringsgrensindelning (SNI). Här nedan redovisas fullständiga benämningar för de olika kategorierna i diagrammet.

Prod av fjärrvärme och el: El-, gas- och värmeverk (SNI 41)

Prod av koks: Koksverk (del av SNI 354 099)

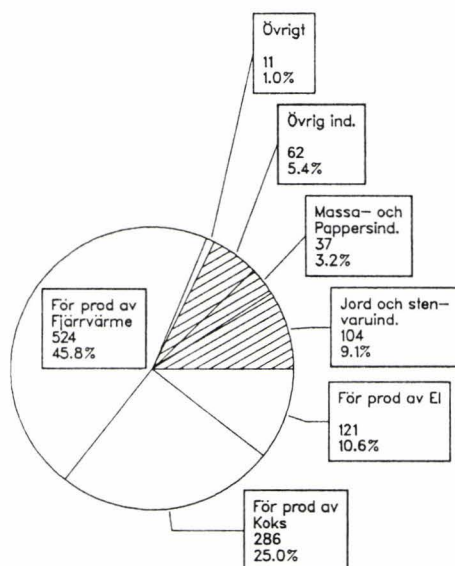
Jord- och stenvaruind: Jord- och stenvaruindustri (SNI 36)

Massa- och pappersind: Massa-, pappers- och pappersvaruindustri, grafisk industri (SNI 34)

Övrig ind: SNI 2, 31, 32, 33, 35, 37, 38 och 39. För SNI 32, 33 och 39 finns ingen förbrukning av stenkol redovisad. Benämningarna redovisas på sid 6.

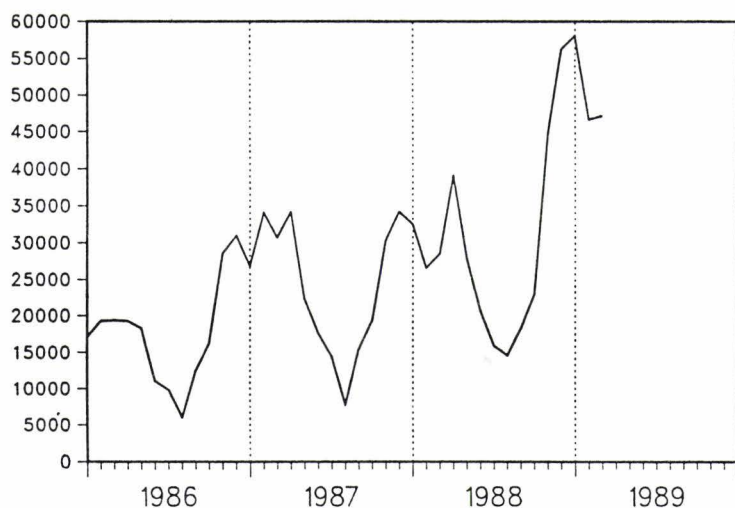
Övrigt: Omfattar Byggnadsverksamhet (SNI 5). Varuhandel, restaurang- och hotellverksamhet (SNI 6). Samfärdsl, post- och telekommunikationer (SNI 7). Bank- och försäkringsverksamhet, uppdragsverksamhet (SNI 8). Offentlig förvaltning och andra tjänster (SNI 9) samt hushåll (bostäder).

Förbrukning av stenkol 1:a kvartalet 1989, 1 000-tal ton

Import och leveranser

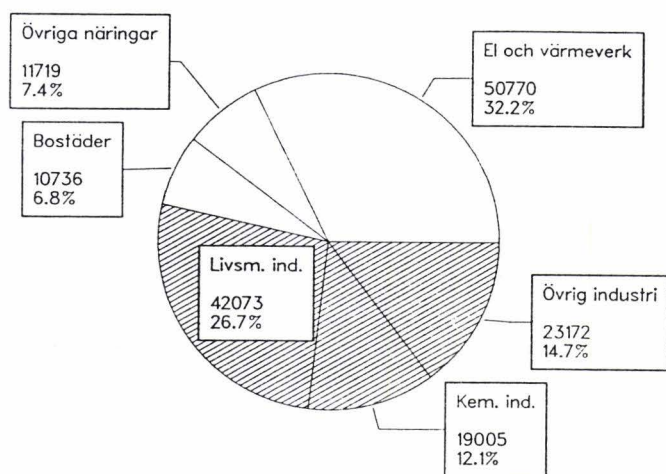
Import av naturgas, 1 000-tal kubikmeter

Import av naturgas

	Mars 1989	Senaste mån. jämfört med samma mån föregående år	Senaste 12 mån. jämfört med närmast föregående 12 mån.
	1 000-tal m³	%	%
Naturgas	47 549	22	46

Leveranser av naturgas 1:a kvartalet 1989 fördelat på förbrukarkategorier, 1 000-tal kubikmeter

Definitioner och kommentarer

I juni 1985 kopplades det nya svenska ledningsnätet för distribution av naturgas samman med det danska naturgasnätet. Under tredje kvartalet 1985 började naturgas i mer betydande omfattning levereras till konsumenter i sydvästra Skåne. Uppgifter över naturgasförsörjningen insamlas från berörda distributionsföretag fr o m denna period.

Skillnaden mellan total importvolym och de totala leveranserna till konsumenter utgörs i huvudsak av naturgas för initialfyllnad av ledningsnäten. Samt volymförändringar p g a tryckutjämning. Skillnaden inkluderar även förbrukning för drift av naturgasnätet samt förluster.

Tillförsel och användning av naturgas redovisas genomgående i volym vid normaltryck och 0° C. I kurvdiagrammet ovan redovisas faktiska (ej utjämnade) värden.

Grupering av industrin är gjord enligt Svensk standard för Näringsgrensindelning (SNI). Här följer en redovisning av vad som ingår i diagrammets delgrupper.

Kemisk industri: Kemisk-, petroleum-, gummväru-, plast- och plastväruindustri (SNI 35)

Livsmedelsindustri: Livsmedels-, dryckesväru- och tobaksindustri (SNI 31)

Övrig industri: Gruvor, mineralbrott, tillverkningsindustri (SNI 2+3) utom SNI 31 och SNI 35 enligt ovan. Dessutom ingår ej branschfördelad småindustri.

Bakgrundsinformation

Under rubriken "Energiprisindex" redovisas prisutvecklingen i olika led för våra viktigaste energivaror. Prisuppgifterna hämtas från (1) importprisindex (2) producentprisindex, hemmamarknadsdelen (3) prisindex för inhemsk tillgång samt (4) konsumentprisindex. Som jämförelse har även medtagits de 4 nämnda indexserierna rensade från energivaror.

Importprisindex (IMPI) omfattar i princip alla varor som importeras till Sverige. Elström och kärnbränsle ingår dock inte i urvalet. Importprisindex för energivaror omfattar råolja, kol, eldningsolja och drivmedel. Prisuppgifterna som inhämtas från ett urval av importörer, avser importpriser, cif.

Producentprisindex omfattar i princip alla varor som produceras av svenska industriföretag (gruvbrytning och tillverkningsindustri). Den är uppdelad i en hemmamarknadsdel och en exportdel. Här redovisas endast hemmamarknadsdelen (HMPI). HMPI för energivaror omfattar eldningsolja och drivmedel samt el. El ingår dock ej i den totalindex som redovisas för HMPI. Prisuppgifterna som inhämtas från ett urval av producenter avser företagens försäljningspriser på svenska marknaden, exkl skatter.

Prisindex för inhemsk tillgång (ITPI) omfattar i princip alla varor som förbrukas inom landet. Den beräknas genom sammanlagning av HMPI och IMPI, för importvarorna görs dock tillägg för tullar. Totala ITPI baseras på priser exkl skatter. ITPI för energivaror är emellertid baserad på oljebolagens försäljningspriser inkl energiskatter. De energivaror som ingår är eldningsolja och drivmedel. Däremot ingår ej elström eller gas.

Konsumentprisindex (KPI) avser att belysa den genomsnittliga prisutvecklingen för hela den privata konsumtionen. Den omfattar både varor och tjänster, medan de tre tidigare nämnda indexserierna endast omfattar varor. KPI mäter förändringar i de priser som konsumenten får betala. Den baseras därför på priser inkl moms och andra varuskatter till skillnad från de tre ovanstående serierna som, (med undantag från ITPI för energivaror) baseras på priser exkl varuskatter. I KPI för energivaror redovisas prisutvecklingen för eldningsolja (egnahem), bensin och elström. Däremot redovisas inte prisutvecklingen för fjärrvärme (egnahem) och hushållsgas, som dock ingår i varuurlvalet till KPI. Även dessa energivaror har dock exkluderats vid beräkning av konsumentprisindex totalt exkl energivaror.

IMPI, PPI, ITPI och KPI, totalt och för olika varugrupper publiceras månatligen i Statistiska meddelanden (SM) serie P.Utförligare beskrivning av indexarnas uppbyggnad finns i * Appendix till SM P 1981:4.10 (IMPI, PPI och ITPI) resp P 15 SM 8701, Konsumentprisindextal.

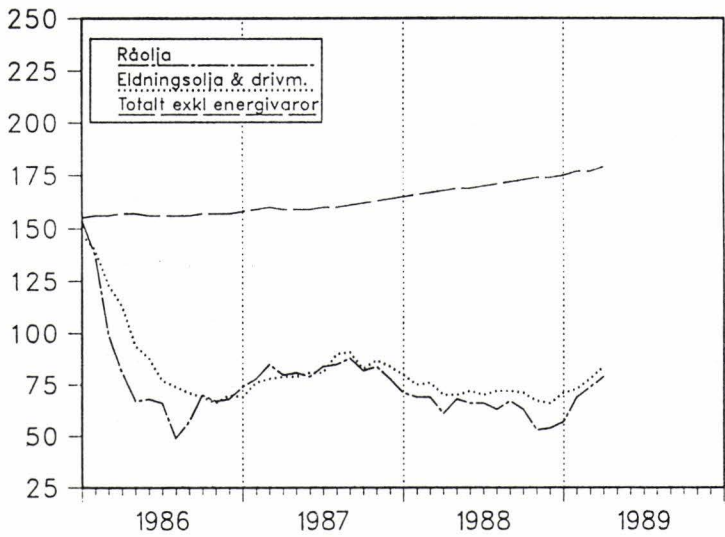
En beskrivning av olika indexserier och deras användning lämnas i Index för prisregleringar (utkom i maj 1985).

* Finns ej längre – ny uppdaterad upplaga finns i stället: Prisindex i producent- och importled, innehålls- och metodbeskrivning, augusti 1986.

Energiprisindex

Importprisindex

Importprisindex 1980 = 100

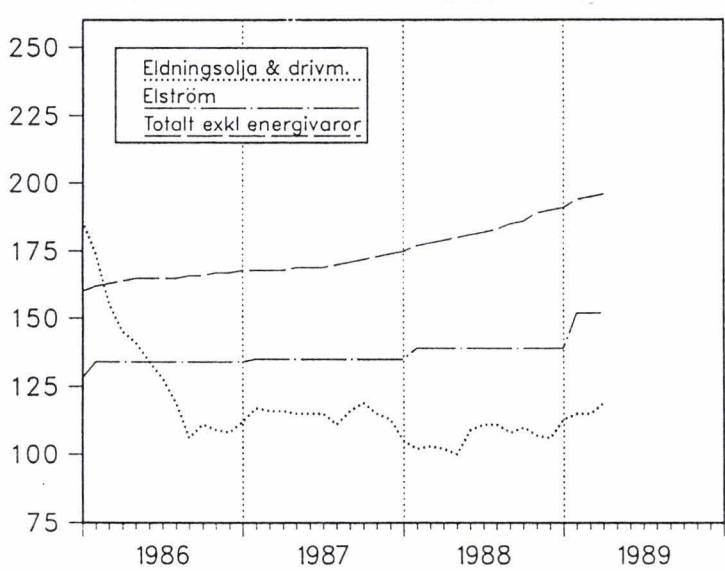

Importprisindex 1980 = 100

	Mars 1989	Senaste mån. jämfört med närmast föregående mån.	Senaste mån. jämfört med samma mån. föregående år
		%	%
Kol	102	-4,6	15,0
Råolja	79	6,7	29,5
Eldningsolja 4-5	89	0,7	30,4
Diesel & eldningsolja 1	75	8,3	15,3
Bensin	85	12,4	17,6
Eldningsolja & drivmedel	84	7,4	20,2
Totalt	157	1,6	8,3
Totalt exkl energivaror	179	1,0	6,7

Producentprisindex

Producentprisindex, hemmamarknaden 1980 = 100

Producentprisindex, hemmamarknaden 1980 = 100

	Mars 1989	Senaste mån. jämfört med närmast föregående mån.	Senaste mån. jämfört med samma mån. föregående år
		%	%
Eldningsolja 4-5	125	2,1	11,9
Eldningsolja 1	110	1,0	21,4
Diesel	115	1,2	16,7
Bensin	117	4,4	16,4
El	152	0,0	9,0
Eldningsolja & drivmedel	119	2,9	16,5
Totalt	193	0,7	9,7
Totalt exkl energivaror	196	0,6	9,5

Förfrågningar

Annika Larsson
Elsa Rödin
Magdi Abbas (KPI)

Telefon

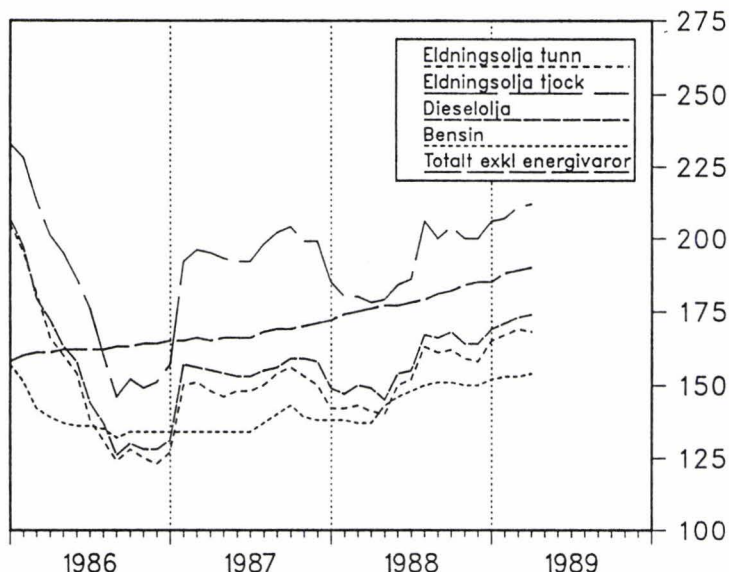
019-17 65 14
019-17 66 43
08-783 46 22

Prisindex för inhemsk tillgång

Prisindex för inhemsk tillgång 1980 = 100

	Mars 1989	Senaste mån. jäm- fört med närmast före- gående mån.	Senaste mån. jäm- fört med samma mån. före- gående år
		%	%
Eldningsolja 1	168	-0,3	19,3
Eldningsolja 4-5	212	0,4	18,6
Diesel	174	0,3	16,6
Bensin	154	1,1	12,3
Totalt	177	0,9	9,1
Totalt exkl energivaror	190	0,7	8,3

Prisindex för inhemsk tillgång 1980 = 100

Konsumentprisindex

OBS! Nya beräkningsgrunder

Förändringarna innebär att de nu redovisade uppgifterna avseende energivaror resp konsumentprisindex totalt exklusive energivaror inte är jämförbara med tidigare publicerade uppgifter. Fr o m 1988 innefattas "Hyreslägenheter, värme" i en mätning av totalhyran (tidigare beräknades kallhyra och värme separat). Av det skälet avser nu eldningsolja enbart egnahem, vidare kan inte längre värmekostnaden för hyreslägenheter

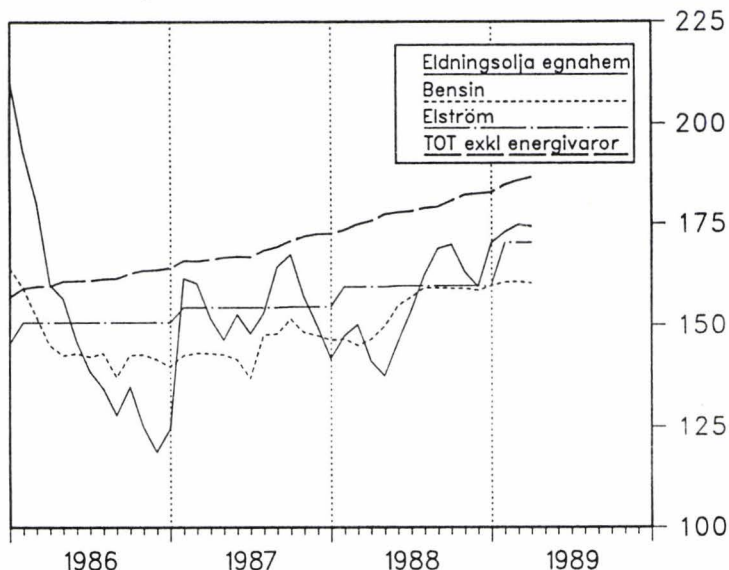
räknas bort från totalindex. I samband med denna förändring har också beräkningarna av övriga indexserier ändrat så att de i denna rapportering är konsistenta med konsumentprisindex.

Reviderade indextal enligt dessa principer ligger till grund för diagrammet nedan och finns att tillgå hos SCB, sektionen för konsumentprisindex, tfn 08-783 40 00.

Konsumentprisindex 1980 = 100

	Mars 1989	Senaste mån. jäm- fört med närmast före- gående mån.	Senaste mån. jäm- fört med samma mån. före- gående år
		%	%
Eldningsolja egnahem	183,4	5,2	33,1
Bensin	173,1	8,0	15,6
El	170,4	0,0	6,9
Konsumentprisindex totalt	186,5	0,9	6,5
Totalt exkl energivaror	187,8	0,6	6,0

Konsumentprisindex 1980 = 100

Energibalanser

Allmänt

SCB sammanställer och publicerar för varje kvartal översiktlig statistik över landets totala energiförsörjning, s k energibalanser. Dessa beskriver för varje energislag och totalt flödet från tillförsel (import eller primär utvinning inom landet) via omvandling eller förädling till slutlig användning i konsumentledet.

Hur görs energibalanserna?

Det första steget i uppbyggnaden av energibalanserna består i att sammanställa uppgifter för olika energivaror (s k energibärare) i kvantitetsmått som normalt förekommer i handeln, t ex kubikmeter för olja, ton för kol, GWh för el osv. Dessa uppgifter hämtas från olika källor t ex månadsstatistik över elförsörjningen och oljeförsörjningen, kvartalsstatistik över lager och förbrukning av bränslen inom industrin samt el- och värmeverken m fl. Underlaget struktureras så att flödesbeskrivningen för respektive energivaror görs enligt enhetliga principer.

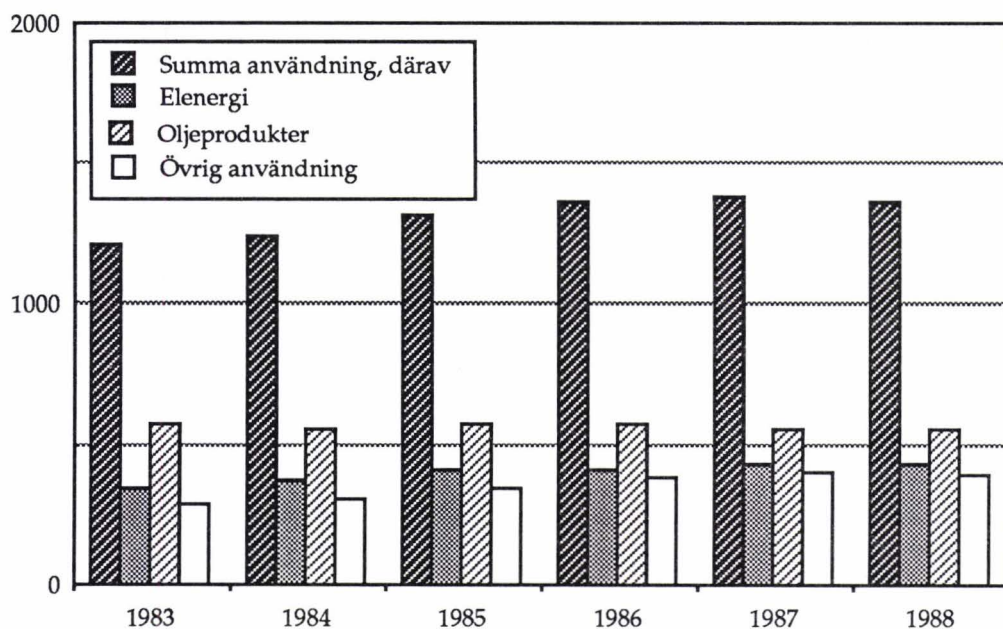
Nästa steg i framställningen består i att de redovisade kvantiteterna för olika energivaror "översätts" till ett enhetligt energimått, som i SCBs statistik är en multipel av Joule. Detta kan göras genom att en viss mängd av en energivara – t ex 1 ton kol – representerar en fysiskt bestämd energimängd.

Något om olika mätsnitt

Slutlig användning av energi avser den energi som faktiskt använts av konsumenterna t ex för industriproduktion, transporter, uppvärmning m m. Där uppgifter om den faktiska användningen saknas grundas redovisade energimängder på leveransuppgifter, vilket bl a gäller användningen av bensin och dieselloja för transporter samt användningen av olja i sektorn bostäder, service m m. Lagerförändringar hos konsumenterna kan i vissa fall ge en svårtolkad bild för kortare tidsperioder. Oftast sammanfaller dock leveranserna väl med den faktiska användningen.

Bruttotillförsel av energi representerar den energimängd som i ett första steg måste tillföras "energisystemet" för att täcka den slutliga användningen. Här ingår t ex råolja som importeras och sätts in i raffinaderprocesser för förädling till olika produkter, bensin, eldningsolja m m. Här ingår även den mängd kärnbränsle som förbrukats för framställning av el och primär vattenkraft som motsvarar energimängden som utvecklats av det fallande vattnet i kraftstationerna. Beträffande kärn- och vattenkraft redovisas i statistiken även en alternativ beräkning där producerad el ingår som primär energi.

Slutlig användning för energiändamål inom landet, PJ

Utvecklingen under de senaste åren

Den slutliga användningen av energi inom landet har sammantaget ökat under åren 1983–1987 med markerade toppar för åren 1985 och 1987. Flera faktorer ligger bakom denna utveckling. Särskilt 1985 men även 1987 var betydligt kallare än normalt, vilket påverkade behovet av energi för uppvärmning. Industrins produktionsaktivitet har varit starkt växande. Vidare har energianvändningen för transporter (främst bensin och dieselolja) varit stadigt växande.

Energimarknaden påverkades under 1988 av fler faktorer, som medförde att utvecklingen från 1987 inom skilda användningsområden blev markerat olikartad. 1988 var i genomsnitt något varmare än normalt, vilket medförde kraftigt minskad energianvändning för uppvärmning från 1987. I motsatt riktning verkade den stigande ekonomiska aktiviteten, bl a inom industrin där produktionsvolymen ökade med drygt 3 % från 1987. Sammantaget var den slutliga användningen av energi inom landet under 1988 drygt 1 % mindre än året innan – en nedgång som helt förklaras av den varmare väderleken.

Industrins totala energianvändning fortsatte öka under 1988, en uppgång som hänger samman med stigande produktionsvolym, bl a inom flertalet av de mest energikrävande delbranscherna. Ökningen kan främst återföras till el samt sk inhemska bränslen (avlutar, bark, flis, torv o d). Däremot fortsatte industrins totala användning av olja för energiändamål att sjunka – till en del en följd av ökad användning av avkopplingsbar elpannekraft. Användningen av olja var 1988 i stort sett halverad från 1980.

En uppgång noteras också för användningen av energi för transportändamål (inkl privatbilism). Användningen av bensin ökade med nära 4 % från 1987, dvs visade en fortsatt stadig uppgång. Efter en avmattning i dieselanvändningen under 1987 – en följd av lageruppyggnad hos konsumenterna vid

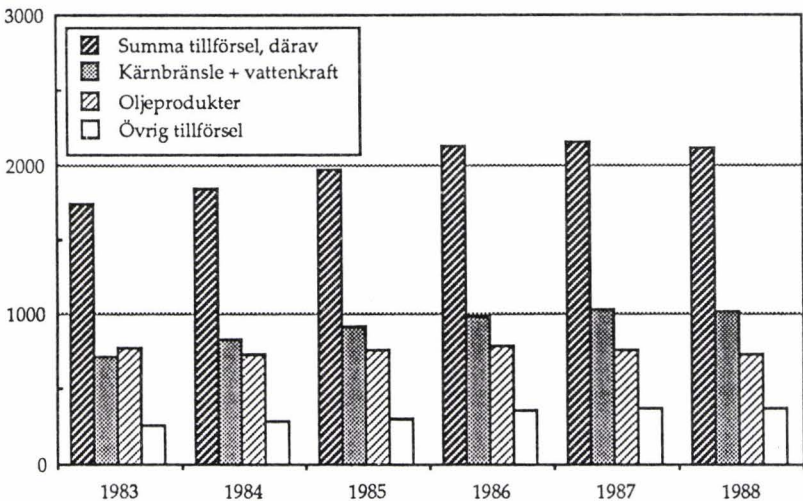
slutet av 1986 – ökade användningen åter kraftigt 1988. Användningen av flygdrivmedel har ökat i mycket snabb takt under de senaste åren.

Inom den sk övrigsektorn (bostäder, service m m) sjönk den totala energianvändningen förhållandevis kraftigt från 1987 (-8 %), vilket hänger samman med att en stor del av användningen inom denna sektor avser uppvärmning. Med normal medeltemperatur under de två senaste åren skulle den totala energianvändningen inom sektorn ha varit i stort sett oförändrad. Användningen av olja för enskild uppvärmning sjönk med 7 % från 1987. Samtidigt minskade användningen av fjärrvärme och el med 9 resp 4 %.

Bruttotillförseln av energi ökade i något snabbare takt än den slutliga användningen under åren 1983–1987. Ökningen kan främst återföras till tillförseln av bränslen (inkl kärnbränsleenergi) medan vattenkraften har varierat kraftigt. 1985 och särskilt 1987 låg vattenkraften på en hög nivå, som en följd av den rikliga tillrinningen till vattenmagasinen under dessa år.

Nedgången i den slutliga användningen av energi under 1988 återspeglades även i motsvarande minskning av bruttotillförseln av energi. Tillförseln av råolja och oljeprodukter sjönk med 3 % från 1987 medan tillförseln av sk inhemska bränslen sjönk med 2 %. Tillförseln av kärnbränsleenergi var i stort sett oförändrad från 1987, trots något ökad produktion av kärnkraft. Samtidigt var tillförseln av vattenkraft något lägre än 1987 – en följd av att tillrinningen till vattenmagasinen 1988 var mindre än 1987 men fortfarande över den normala. Det innebar också 1988 en gynnsam produktionssituation för vattenkraften, som i kombination med hög tillgänglighet för kärnkraften, möjliggjorde kraftigt ökade leveranser av avkopplingsbar elpannekraft, främst för produktion av fjärrvärme och för industriella processer. Dessa leveranser ersatte 1988 bränslen motsvarande närmare 0,8 milj kbm olja.

Bruttotillförsel av energi, PJ

Kort om energistatistiken

Månadsstatistik

För att snabbt kunna följa den senaste utvecklingen på energiområdet tar vi varje månad fram energiuppgifter inom några viktiga områden. Kravet på snabbhet i publiceringen gör att den inte är så detaljerad. En sammanfattning av månadsstatistiken finns i den månadsrapport Du just nu håller i din hand. För delar av statistiken finns mer detaljerade uppgifter som också går att ta del av. Tag gärna kontakt med någon av oss om Du vill veta mer.

Kvartalsstatistik

För att ge en mer sammanhängande och total bild av energiläget i landet samlar vi varje kvartal in lite mer detaljerade uppgifter om energianvändningen mm hos industrin och energisektorn (värmeverk mm). Tillsammans med månadsstatistiken är det då möjligt att varje kvartal sammanställa energibalanser. Där beskrivs hur energin flödar från det att den tillförs landet, passerar omvandlingssektorn och når användaren.

Årsstatistik

Den mest detaljerade informationen får vi från de undersökningar som görs en gång om året. El- och fjärrvärmestatistiken är en sådan undersökning där produktionen och även användningen av el och fjärrvärme belyses. Andra undersökningar görs om energianvändningen inom industrin, i bostäder och lokaler. En gång om året görs dessutom med hjälp av månadsstatistiken en sammanställning av hur mycket olja som levererats till de olika kommunerna.

Tillfälliga undersökningar

Med de resurser som står till buds finns det ingen möjlighet att löpande kartlägga allt av intresse. Det kanske räcker att få ett förhållande belyst vid ett enskilt tillfälle eller med några års mellanrum. Vi gör sådana undersökningar. 1985 undersöktes t ex hushållens innehav av elektriska apparater. Andra områden som undersöks med några års mellanrum är energianvändningen inom fisket, trädgårdsnäringen och jordbruket.

Databaser

Förutom den statistik som redovisas i tryckt form finns en stor del även tillgänglig i våra databaser. Statistik användarna kan där via telenätet själva utforma och ta fram tabeller och diagram. All energistatistik som beskrivits ovan utom de tillfälliga undersökningarna finns inlagda i databaserna.

Uppdragsverksamhet

Bland all den statistik som görs kanske information för just Ditt ändamål saknas. Ett sätt att lösa detta är att anlita vår uppdragsverksamhet. Det kan gälla allt från bearbetningar av den befintliga statistiken så att den passar det egna syftet till helt ny datainsamling.

Ring eller skriv till oss om Du vill veta mer. Adressen finns på första sidan och vårt telefonnummer är 783 40 00. Begär energistatistiken.